

El temps que corre

Sobre gasos i fums

Joan F. Mira

Mai no he format part dels pessimistes còsmics, dels qui veuen la història com una successió de desastres, dels qui veuen els mals del present com un efecte de confabulacions malignes maquinades pels governs, els bancs i les grans empreses a fi de reduir el món a la misèria només per augmentar el seu poder o els seus beneficis. En qualsevol cas, a falta d'un control eficaç de l'armament nuclear (sobretot del que pot caure en mans de fanàtics o d'irresponsables), els grans mals del planeta se superen a poc a poc, de guerres mundialment destructives no és fàcil que en tornem a tindre, i al món hi ha cada vegada més gent que menja dignament, que va a escola, i que pot tindre assistència sanitària. El dia que, a més a més, els països "rics" apliquen algun projecte assenyat per ajudar els africans més pobres a eixir ells mateixos de l'abisme, la humanitat haurà fet un altre gran pas endavant. L'economia creix pertot arreu del planeta, l'Àfrica inclosa a pesar de tot i a pesar de les catàstrofes puntuals que puntualment oblidem (si en poguérem culpar directament els nord-americans, eixirien cada dia a la premsa i als noticiaris de televisió...), centenars de milions de xinesos, d'indis de l'Índia i de sud-americans, arriben amb esforç a gaudir una mica d'allò que als països dits desenvolupats considerem els mínims del confort i benestar: habitatges passablement dignes, màquines per no haver de rentar la roba a mà, neveres per conservar els aliments, defensa contra els excessos de calor i de fred, vehicles per al transport personal, i altres objectes, productes, serveis, medicaments, llibres, televisions, espectacles i músiques. És clar que tot això, i tota la resta que vostès imaginin sense dificultat, significa en primer lloc i necessàriament el consum d'energia. La vida que vivim no seria possible sense els motors d'explosió i tota mena d'artefactes equivalents, sense la producció d'electricitat per tots els mitjans habituals, sense les instal·lacions que produeixen els combustibles, i sense les fàbriques, els vehicles i els aparells que consumeixen l'energia i la transformen en maquinària, en aliments empaquetats o en conserva, en mobles, roba, rajoles, ordinadors, televisors i cotxes. No cal acusar mans sinistres que governarien tot això des de l'ombra: això és així, no pot ser de cap altra manera, i tant se val que ens ho mirem amb mals ulls com amb bons ulls, perquè la producció de tot el que la gent necessita o demana no s'ha d'aturar, i si s'atura els primers damnificats seran els qui esperen encara tindre una mica d'allò que els altres tenim en abundància potser ja excessiva.

Dit això, el meu optimisme no és tan expansiu com el del meu amic, admirat i ben informat Joan Oliver, que d'altra banda fa molt santament oposant-se als diversos sentiments tràgics de la vida. No estic tan segur, a pesar dels augments generals del producte interior brut, que, potser a la manera spinoziana, *"tout va pour le mieux dans le meilleur des mon-*

des possibles". De tant en tant deixo anar la imaginació i em represente els 1.000 milions de cotxes, camions i autobusos que hi deu haver en cada moment al planeta amollant gasos funestos, les desenes de milers de fàbriques de tot tipus que a tota hora del dia i de la nit envien al cel fumegueres nefastes, els centenars de centrals tèrmiques cremant carbó, els milers i milers d'hectàrees de bosc que incessantment es converteixen en fum, els milions de calderes de calefacció (inclosa la meua) que a penes fa una mica de fred envien a l'aire el seu gas. I això també és així, no cal ser un fanàtic pessimista per sentir-ne el neguit, no cal ser ecovegetarià ni monjo cartoixà ni okupa ni antisistema per acceptar que això no pot durar eternament, que tant de gas i tant de fum i tant cremar carbó, arbres o petroli, tant d'enviar a l'atmosfera allò que no s'hi ha d'enviar, o es limita i es talla per força, ja des d'ara mateix, o per força ha d'acabar malament. I sobretot, no cal ser tan estúpid o tan irresponsable com el Govern espanyol, el d'ara i el d'abans, que firma protocols que no solament no aplica, sinó que fa, exactament, el contrari d'allò que predica i que firma. Els governs d'Espanya també estan plens de gasos i de fums, abans i ara, però d'això ja en parlarem un altre dia.

"No cal ser ecovegetarià ni monjo cartoixà ni okupa ni antisistema per acceptar que això no pot durar eternament, que tant de gas i tant de fum i tant cremar carbó, arbres o petroli, tant d'enviar a l'atmosfera allò que no s'hi ha d'enviar, o es limita i es talla per força, ja des d'ara mateix, o per força ha d'acabar malament"